

Narratief GLB 2023-2027

Werken aan toekomstbestendige landbouw

Veerkrachtige bedrijven. Gezonde natuur. Leefbaar platteland.

Er komt heel veel af op de bewoners van het platteland. Stikstof en mestproblematiek worden vaak genoemd. Maar het platteland kent bijvoorbeeld ook uitdagingen rond natuur, bodem-, lucht- en waterkwaliteit, wonen en werken, toerisme, mobiliteit of krimp. Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB 2023-2027) concentreert zich op een belangrijk onderdeel van die uitdagingen: het stimuleren van toekomstbestendige landbouw. Dat wil zeggen: werken aan veerkrachtige bedrijven en gezonde natuur op een leefbaar platteland.

Boeren zijn voor Nederland heel belangrijk. Zij beheren zo'n 70 % van het platteland. Daarnaast spelen ze een belangrijke rol in de voedselvoorziening. Hier ligt de oorsprong van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid dat na de Tweede Wereldoorlog in Europa vorm kreeg ("Nooit meer honger"). Later zijn daar door de veranderende omstandigheden doelen aan toegevoegd op het gebied van voedselkwaliteit, milieu, natuur, leefomgeving en klimaat.

Rijksoverheid, provincies, gemeenten en waterschappen werken samen met alle betrokkenen op het platteland om toekomstbestendige landbouw mogelijk te maken. Echte veranderingen vinden immers vaak plaats door beslissingen die aan de keukentafel, op het boerenerf of in het buitengebied worden genomen. Het GLB biedt een groot aantal Europese, nationale en provinciale steunmaatregelen. In de periode 2023-2027 is zo'n € 1100 miljoen per jaar beschikbaar. Een speciaal in het leven geroepen regieorganisatie GLB ondersteunt de samenwerking van alle betrokkenen, ziet toe op de uitvoering en helpt bijsturen waar nodig.

Het GLB stelt subsidies en andere instrumenten beschikbaar aan boeren en anderen die zich inspinnen voor toekomstbestendige landbouw.

- Het GLB biedt *inkomenssteun* aan boeren. Per hectare is een basisbedrag beschikbaar voor elke agrariër die zich aanmeldt en voldoet aan geldende wettelijke eisen en goede milieuzorg.
- Het GLB geeft extra steun aan activiteiten die bijdragen aan biodiversiteit, landschap, kwaliteit van water, lucht en bodem en het klimaat, de zgn. *eco-regeling*. Boeren kiezen uit een lijst van activiteiten wat bij de bedrijfsvoering en interesses past én bij de doelstellingen van het GLB. Hoe meer een boer zich inspannt, des te hoger de vergoeding. Een andere mogelijkheid biedt het zgn. *Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer*. Hierin werken groepen boeren en terreinbeheerders samen aan de verbetering in hun woon- en werkgebied. Ook dit wordt financieel ondersteund.
- Het GLB helpt boeren om hun producten en de voedselketen te vernieuwen. Bijvoorbeeld met projectsubsidies voor *innovatie, experimenten en duurzame investeringen*.
- Het GLB biedt mogelijkheden voor boeren om kennis op te doen en uit te wisselen, bijvoorbeeld door de kosten voor onafhankelijke adviseurs en cursussen te vergoeden.
- Het GLB ondersteunt extra in gebieden waar van boeren en andere terreinbeheerders meer wordt gevraagd, zoals *veenweide- en Natura 2000-gebieden*.

Door samen te werken en te leren van elkaar realiseren boeren, ondernemingen in de voedselketen, terreinbeheerders, overheid en consumenten de veranderingen die nodig zijn. Daarvoor is door de regieorganisatie het Netwerk Platteland opgezet. Dit is een platform waar betrokkenen elkaar ontmoeten en ondersteunen en waar zij kennis en ervaringen delen. Het Netwerk organiseert hiervoor geregeld Werkplaatsen en onderhoudt een website en een kennisbank.